

Lubba Runt

Nr 2, 2010

<http://spangafolkdansgille.se>

Kul tur

I vårt gille kan man uppleva kultur i många roliga former från många olika platser. Det vittnar denna tidning om.

Spånga Fornminnes- och Hembygds-gille inbjöd oss att dansa på deras årsmöte på Spånga Folkan. Vi fick höra många dråpliga historier från vår hembygd och fick många uppskattande applåder från den stora och kunniga publiken efter vårt folkdansprogram.

Östersunds Folkdansgille har varit hos oss på besök. Det var ett kärt återseende av gamla vänner och det gav oss tillfälle att se på några attraktioner, som vi stockholmare alltid skjuter upp till senare. Ta till exempel Dansmuseets utställning av de vackra originaldräkterna från Ryska Baletten i **Paris**.

Apropå dräkter, så har vi nu två dräkter från **Norrbottnen** att hyra ut, tack vare generösa gåvor från Bengt Johansson.

Om du fortsätter från Norrbotten en bra bit kommer du så småningom till **Kina**. Dit för några av våra medlemmar på studiebesök. Eftersom dans är ett internationellt språk hade de inga svårigheter att berätta hur man dansar folkliga danser i Sverige. Det finns en stor marknad i folkrepubliken! Det kan bli en riktigt kul tur. Mycket att fundera på i hängmattan!

Sol och bad och dans på lövad loge önskar vi er alla!

Torsten, Inger, Siw och Erling

Nyheter från kvartalsmötet 15 april

Till ordförande för mötet valdes Erik Enfors och till sekreterare Marianne Österlind.

Fortsättningskursen i folklig dans är avslutad och blev mycket uppskattad. Folkdanslaget har fått ett nytt engagemang på Väderkvarnens Servicehus den 5 maj. Framträdanden på Eggebystämman den 29 maj samt ett flertal under midsommarveckan är färdigplanerade. Midsommarfirandet vid Spånga

Kyrka kommer att genomföras som vanligt. Däremot kommer vi inte att delta på Tensta Marknad i början av september.

Vi har tackat nej till att uppträda på Folkdansringens Dag på Långholmen och Dansens Dag i Kungsträdgården eftersom vi inte haft tid att öva in något nytt program.

Höstens program fastställdes. Folkdansen startar den 6 september och onsdagsdansen den 15 september. En kulturaktivitet planeras den 25 september, program meddelas senare. Höstfesten blir torsdagen den 7 oktober. En kortkurs i polskor planeras den 16 oktober. Folkdansgudstjänsten i Spånga kyrka blir den 24 oktober.

Hasse Karlsson och Hasse Linder, som lämnade lokalkommittén efter så många års arbete, belönades med varsin Orreforsskål med folkdansmotiv.

Ove Bergkvist och Bengt Johansson, som gjort så stora insatser för gillet utveckling och fortlevnad, utsågs till hedersmedlemmar.

Inom PR-sektionen inrättades en web-grupp bestående av Angela Enfors, Erik Enfors, Torsten Höglund och Bertil Österlind. Den som vill föreslå förbättringar av vår hemsida kan vända sig direkt till någon av dem.

Ur SöndagsNisse-Strix 1926:

Förbättrat turistväsen

I Norrlands till och med södra delar ha utbrutit några vargar. Det är på tiden. Få de i fred fortplanta sig ned till huvudstaden, kan ännu vårt anseende som turistland räddas. Besvikelsen från sydliga resenärer har varit allmän och berättigad. Man snavar på inplanterade bisonoxar, vildsvin och angorakatter samt bävvar. Men aldrig ens i stadens dunklaste gränder har man mött en varg eller en isbjörn.

Nu syns det ju tydligt, att vargarna och troligen andra trevna, nordiska djur börja trivas i vårt land. Om man slutar upp att skrämja vargarna i Medelpad genom att skjuta bom på dem – finns det inga länsmän längre? – och släpper ut lite is- och andra björnar från skansen, skall man se, att de snart komma att bli en prydnad för hela södra Sverige. Och så få vi litet nya djur att diskutera. Till omväxling med hundarna.

Södra Teodor

Spånga Fornminnes-och Hembygdsgilles Årsstämma i Spånga Folkan

Söndag den 21 mars

Gilletts ordförande Krister Nordin glädde sig åt att mötet var så ovanligt välbesökt och inledde med att redogöra för sin syn på varför en hembygdsförening är så viktig i vår tid. Han kunde konstatera att de flesta, för att inte säga alla, har ungefär samma mål med sin verksamhet. Att ge medlemmarna en social gemenskap, att bevara det lokala kulturarvet och föra det vidare till kommande generationer.

Ungefär så ser också vår egen uppgift ut, med den skillnaden att vi försöker omfatta hela Sverige när det gäller folklig dans och dräktkultur.

Efter hembygdsgilletts årsstämma steg Trätakt upp på den höga scenen och 8 danspar i folkdräkt tog plats på golvet nedanför. Programmet inleddes med armbågslek och Kenneth berättade att det är en av våra äldsta danser. Därefter följde Drömvals och Aroshambo. Efter ett kort avbrott för presentation av dräkter blev det schottis med kavaljerkrumbukter, s k figuré, Pariserpolka och så ungdomars favoritdans, rundpolska. Programmet avslutades i högt tempo med Isabella och Talgoxen och så en stillsam utdans till Annas visa. Publiken applåderade flitigt efter varje dans och verkade trivas. Liksom vi. Stort tack till Carin Ljung, som tog initiativet!

Foto Erik

Siw & Erling

Östersunds folkdansgille på besök i Spånga

Helgen 16-18 april hade Sfg glädjen att få vara Vårdar för Östersunds folkdansgille. Vi hade tur med vädret, trots hot från väderleksrapporter om regn och blåst. Östersundsbesöket föregicks av ett intensivt och trevligt samarbete mellan rese- och festkommittén. Tanken bakom arrangemanget var att få en rolig folkdanshelg tillsammans.

Östersunds folkdansgille bussades lungt och tryggt genom Sverige av chauffören med tio års erfarenhet som ambulansförare i Stockholm. Därtill hade han en vacker tenorröst och var körsångare.

Efter inkvartering på Hotell Welcome i Barkarby åkte vi direkt till Spånga kyrkväg. Vi fick en intressant visning av Spånga gamla kyrka. Den unge kyrkvärden var kunnig och påläst och berättade med inlevelse om 1100-talskyrkan.

Därefter bjöds värmande och matig soppa med hembakat bröd i prästgården, med gemytligt samvaro, sång och allmänt mingel. Avfärd från Spånga kyrkväg vid 21-tiden mot Welcome för nattning.

Programmet för Öfg inleddes på lördagen då Marianne och Bertil hade organiserat milleniumvandring på söder med guide från stadsmuseét. Lunch intogs på Ryssgården.

Efter en kort vandring från lunchen på Stadsmuseet kom vi till Dansmuseet vid Gustav Adolfs torg. Där firar man just nu 100-årsminnet av Ryska Baletten i Paris. Det hela började som en säsong med ryska dansare på sommarlov i den franska huvudstaden, det skulle fortsätta i 20 år, slå världen med häpnad, göra baletten till högsta mode och

inspirera både modeskapare och arkitekter. Baletten leddes av Serge Daighilev, som strävade efter att danserna, skådespelarna, musiken, kostymerna och scenbilderna, allt skulle samverka för att berätta en historia på ett sätt som ingen tidigare sett.

Dansmuseet, Ryska Baletten

Dansmuseet har en unik samling av scenkläder, som vart och ett plagg är original och ett konstverk i sig. Delvis är kostymernas utsmyckning handmålad direkt på tyget. Kring Diaghilev-baletten flockades den tidens stora bildkonstnärer Leon Bakst, Mikhail Larionov, Henri Matisse och Pablo Picasso.

Baletten Schérazade, som bygger på sagan Tusen och en Natt, skapade en hel inredningsstil. Allt skulle vara som i sagornas Persien och det blev högsta mode i hotell, restauranger och förmögna privathem. Även vår tids stora modeskapare som Yves Saint-Laurent och Jean-Paul Gaultier eller engelska Mulberry har inspirerats av kostymerna med sitt unika formspråk och sina överraskande, för att inte säga chockerande färgkombinationer.

På grund av sin popularitet har utställningen förlängts i flera omgångar men tyvärr, den 25 april stängdes den definitivt för denna gång. Vi kom i sista stund.

Kl 19.00 var det dax för middag på Spångafolkan, allmän samling med fördrink och härlig mingel.

Festkommittén hade jobbat med mat och fått en otrolig uppslutning hjälp av villiga Sfg-are.

Middagen innehöll god mat, mycket sång och glädje, dansen tog vid och Håkan och Karin såg till att alla dansare kom upp på golvet.

Östersunds spelmän tillsammans med Trätakt

Vi njöt av en fullbesatt estrad med spelmän, Öfg hade tagit sina musiker med sig och Trätakt spelade med sedvanlig känsla och inlevelse. En jättetrevlig danskväll som tog slut alldeles för fort. Kl 23.30 gick bussen tillbaka till Welcome hotell.

Söndagen avrundades med utomhusfika i Hagaparken. Sfg hade mött upp med korgar och hemlagad fika som avnjöts vid Koppartälten, mycket uppskattat av alla, ett trevligt sätt att avsluta helgens samvaro, innan det var dax för Öfg att embakera bussen för färd tillbaka till Östersund.

Vi önskar god tur och på återseende. Tack alla för en genomtrevlig helg.

Det var dans bortpå muren ...

Visst står det i Gillets mål att vi ska sprida svensk folklig kultur?

Vi var i Kina de två första veckorna i april och planerade i förväg att vi skulle dansa på muren - en kort ett-pars-uppvisning.

Här ser ni Kalle och Anna-Greta dansa schottis och Eva sjunger "Johan på snippen"

Det hann bli en intresserad publik innan uppvisningen var slut. Vakten såg bister ut och var beredd att ingripa.

Eva gav guiden David en kort instruktion: handen i sidan, böj på knäna, se glad ut och titta på mig.

Härmed bevisat att vi gjort vad vi kunnat för att leva upp till gillets mål.

Eva o Gunnar Kalle o Anna-Greta

Bengt Johansson har skänkt sin bortgångna fru Ingas dräkt till föreningen. Vi uppskattar gåvan mycket och tackar honom.

Det är en dräkt från Luleå älvdal i Norrbotten. Den kallas idag "1912 års dräkt".

Vi hittade detta på nätet om dräktens uppkomst

Kristina och Gunnel

Norrbottensdräkten 1912

Av *Elisabet Martinsson*, ut Svenska Turistföreningens geografiska bilder:

VÄSTERBOTTEN OCH DESS FOLK:

Redan 1911 skapade man en kommitté bestående av fruar och fröknar, en författare och en ingenjör, en banktjänsteman och till och med en redaktionssekreterare (!) som skulle utforska huruvida det i Norrbotten funnits någon folkdräkt.

Kring sekelskiftet 1900 rådde starka nationalromantiska strömningar i hela landet, och Norrbotten var inget undantag. I hela Sverige letade man, och skapade man det som vi idag hellre kallar bygdedräkter; kläder som skulle påminna om den gamla traditionella klädedräkten, men som nu också skulle vara en symbol för ett geografiskt område.

Genom Norrbottenskuriren får vi veta hur kommittén under ett år samlade material och kunskaper, och sedan valde ut, förändrade och satte ihop det som skulle visa sig bli en "storsäljare" under det tidiga 1900-talet. "Norrbottensdräkten" blev ett begrepp som fortfarande idag står just för 1912 års dräkt.

Vad hittade man då? Enligt tidningsartiklarna har man använt olika källor:

- man har läst i böcker, t.ex. Abraham Abrahamsson Hülphers, som 1789 beskrivit klädedräkten i Piteå, Luleå och Kalix.
- man har bett folk berätta om hur det såg ut. Särskilt nämns folkskollärare Asp i Tärendö, som kunnat ge klara och tydliga beskrivningar.
- man har samlat in klädesplagg hos folk som haft förstånd att spara på det gamla.

Så skapade man en dräkt för Norrbottens län, men ville på något sätt ändå behålla lite av de särdrag man tyckt sig märka i färgval i olika bygder, och man ville att det skulle finnas möjlighet till variationer.

Därför hade man olika färger t.ex. i kjolrandningarna och på strumporna, och olika modeller på blusarna, huvudbonaderna och skorna.

Kommittén skriver i artiklarna från 1912: **Grundtanken vid framletandet af denna dräkt har icke varit att åstadkomma en slags maskerad- eller basarkostym, utan en dräkt, som kan anläggas och användas av alla, särskilt av landsbygdens befolkning, en sammanbindningslänk mellan folk inom samma provins, en dräkt som kunde påminna om fädrens gärning.**

Och i detta har man lyckats storligen.

Onsdagsdansen - en höjdpunkt i veckan !

Tänk att man kan ha så roligt och samtidigt få motion! Levande musik, bra dansgolv och massor av dansanta damer och kavaljerer.

Alla får dansa. Jägarmarsch möjliggör inbyte av damer - det är som på de flesta danstillställningar överskott av damer, för det mesta, men inte alltid. En del damer kan även agera kavaljerer vid behov, fler kunde försöka när många damer får sitta. Alla är ju där för att dansa, eller hur?

Gammeldans, gillesdans, smådanser och en och annan foxtrot avlöser varandra.

Skribenten Gull-Britt Hessel här tillsammans med Kurt A

Innan man vet ordet av är det dags för Jannes polka som förebådar en välförtjänt fikapaus med gott bröd (så många kalorier back tror jag inte det blir) och sedan tar dansen vid igen till klockan 21.30.

Mycket ideellt arbete ligger till grund för dessa trivselkvällar. Dansledare, kassörska, kaffekokare, brödbakare och brödköpare, lokalansvariga, golvsopare mm mm . Tack alla för ert engagemang !

Gull-Britt, nöjd onsdagsdansare.

Eggebystämman 29 maj

Spelmansstämman är i stort uppbyggd på ett traditionellt sätt med allspel, buskspel, estradspel och dansuppvisningar. Eftersom Eggeby ligger där det ligger - mitt emellan de tre stadsdelarna Rinkeby, Tensta och Husby med sin mångkulturella befolkning - har den ibland också ett par unika inslag med internationell folkmusik. Stämman kommer att inledas med rundblåsning på näverlur och avslutas med taptot på näverlur.

Spånga Folkdansgille och spelmanslaget Trätakt uppträder kl 14.30

Försäljning av korb, smörgåsar, mångkulturell pyttipanna, kaffe m.m.

Midsommarfest vid Spånga Kyrka

Festen vid Spånga kyrka blir bara större, livligare och roligare för varje år som går. Det känns att den fyller en viktig funktion, när det gäller att bevara och sprida det svenska kulturarvet. Kom gärna i god tid, hjälp till att smycka midsommarstången. Ta med blommor och bind en krans till ditt hår. Spelmanslaget Trätakt spelar som vanligt till ringlekar och folkdans. Chokladhjulet och tombolan snurrar.

- 14.00 Midsommarstången kläs med blommor.
Kaffeserveringen och stånden öppnar.
- 14.30 Midsommarstången reses.
- 14.40 Ringdans kring midsommarstången
- 15.00 Dansprogram med folkdanslaget
- 15.30 Kämpalekar för barnen
- 16.00 Avslutning

Sommarens danser

Ulvsättra Loge, Kallhäll

Tisdagar kl 19-22. Servering.
Entré 60 kr

2010 års danser och orkestrar:
11/5 (v20) ThorBjörns
18/5 Henkes
25/5 Gideons
1/6 Holens
8/6 Samzons
15/6 Skarvarna
22/6 Löpsjötörparn
29/6 (v27) Gideons

Sommaruppehåll v 28, 29, 30, 31

3/8 Jiges
10/8 Samzons
17/8 Henkes
24/8 Jiges
31/8 Holens
7/9 (v37) ThorBjörns

Skälby Gård

Torsdagsdans på dansbanan
mellan 19-22

3 juni Kulingarna
10 juni Märsta Dragspelsgille
17 juni Skälby Spelmanslag
12 aug Märsta Dragspelsgille
19 aug Skälby Spelmanslag
26 aug Kulingarna
Orkestrarna är preliminära.
Dans inomhus vid regn.

Dansen på Skansen 2010

Dansen på Skansen håller på ända fram till slutet av augusti. Där finns möjlighet att dansa allt från foxtrot och bugg till tango och gammalt.

Schema över danskvällarna i sommar

Måndagar:	Storbandsdans kl 20-23.	Galejan
Tisdagar:	Blandad dans kl 15-18 och 20-23	Galejan
Fredagar:	Gammeldans kl 20-23. Modern dans kl 20-24.	Bollnästorget Galejan
Lördagar:	Gammeldans kl 20-23. Modern dans kl 20-24.	Bollnästorget Galejan
Söndag: 6/6	Till dans med Taube kl 15-18.	Galejan

För detaljerat program och spelmän, se <http://www.skansen.se>

Eftersnack

Ove avslutade förra Lubbans eftersnack med att nämna att jag nu har tagit över rodret. Som nybliven rorsman har jag väl inte blivit helt varm i kläderna ännu, men det kommer förhoppningsvis. Skutan är väl inte alltför trögnavigerad och besättningen hjälpsam. Vi har i alla fall mjukstartat med ett styrelsemöte och ett kvartalsmöte. Protokollet från det senare ligger förhoppningsvis till läsning på hemsidan nu.

Vårterminens danskvällar är nu över och nu återstår bara våra traditionella framträdanden vid spelmansstämman i Eggeby och i midsommarveckan. Träningskvällar är inlagda både i maj och juni. Vi kommer förresten att ha ett nyinlagt framträdande den 5 maj, nämligen på Väderkvarnens vård-

och omsorgsboende. Tack alla som ställer upp och dansar och hjälper till med arrangemangen runt om. Ett sedvanligt nödrop dock, bemanningen vid midsommar ser i dagsläget lite tunn ut.

När jag nu är igång och tackar, så en eloge till alla som ställt upp före, under och efter Östersundsbesöket. Det blev ett mycket lyckat återbesök och tack har kommit i massor både officiellt och inofficiellt från våra gäster. Den nykomponerade festkommittén klarade av elddopet med den äran.

Vinterns och årens fortsättningskurs i folkliga danser har nyligen avslutats med nöjda elever, lärare och stöddansare. Tillströmningen av herrar var i början av anmälningstiden ganska knaper varför vi efter ett ”krismöte” beslutade erbjuda herrarna gå kursen gratis vilket gav avsedd effekt och vi blev nästan jämna par. Insatsen från gillet stöddansare har varit uppskattad. Vi ser optimistiskt fram emot att få hälsa något eller några par välkomna till höstens ordinarie program.

I skrivande stund kan jag inte undvika att ägna några rader åt ”askmolnet”, vilket för övrigt verkar varit samtalsämnet för dagen den gångna veckan. För närvarande rapporteras att hela Sveriges luftrum nu är öppet för trafik och Europa i övrigt successivt öppnar sitt luftrum. Vi känner nog alla någon som drabbats om vi inte gjort det själva. Själv kan jag utan längre betänketid räkna upp minst sex personer i bekantskapskretsen, som på något vis är drabbade. Låt oss nu bara hoppas utvecklingen framöver blir fortsatt positiv, så jag kan sända hustrun på en 14-dagarstripp till USA och att vi därefter tillsammans med ett stort gäng från Gillet kan komma iväg på vår inplanerade förlängda kulturweekend i Istanbul.

Till sist vill jag tillönska alla en trevlig midsommar med därpå följande skön sommar. Vi ses i september igen utvilade och med dansskorna nyputsade. Jag ser fram emot en som vanligt trevlig danshöst.

Bertil Österlind, gilletts nye ordförande

Lite kom ihåg

14-17 maj	fredag-måndag		Resa till Istanbul
29 maj	lördag	13.00	Eggebystämman
14,15,16 juni	må-ti-on	19.30	Träning för midsommar
25 juni	fredag	14.00	Midsommarfest vid Spånga Kyrka
6 sept	måndag	19.30	Start för folkdansen
15 sept	onsdag	19.30	Start för gilledansen
16 sept	torsdag	19.00	Kvartalsmöte
21 sept	tisdag	19.00	Basarträff
23 sept	torsdag	19.00	Dräkträff
25 sept	lördag		Kulturaktivitet
27 sept	måndag	18.45	Start för sångarna
27 sept	måndag	19.30	Sista manusdag för Lubba Runt nr 3/10
4 okt	måndag	19.30	Utgivning Lubba Runt nr 3/10
7 okt	torsdag	19.00	Årsfest
16 okt	lördag		Polskekurs

Lubba Runt

NR 2 MAJ 2010, ÅRGÅNG 34

är medlemsbladet för
Spånga Folkdansgille

Redaktion

Torsten Höglund
Erling Magnusson
Siv Magnusson
Inger Westlund

Reproduktion

Torsten Höglund

27 september 2010

är sista dagen för bidrag till
nästa nummer av

Lubba Runt

Sänd ditt bidrag till

Erling Magnusson
Kärrgränd 157
162 46 Vällingby
08-760 41 95
mobil 070-5956780
erling_m@spangafolkdansgille.se
eller

Torsten Höglund
torsten_h@spangafolkdansgille.se

Spånga Folkdansgille

erbjuder gammeldans, gilledans och folkdans varje vecka under säsongen. Vi vill också öka intresset för svensk bygdekultur genom hantverk, folkdräkter, sång och musik. Verksamheten bedrivs huvudsakligen i Spånga Folkan. Gillet grundades 1976 och är medlem i Svenska Folkdansringen.

Vårt folkdanslag ger uppvisningar vid offentliga arrangemang och för företag och organisationer. Vi svarar för midsommarfirandet vid Spånga kyrka och Julmarknaden i Spånga Folkan. I samband med julgransplund-ringar och liknande festligheter leder vi ringdanser och lekar.

För våra medlemmar arrangerar vi resor inom och utom landet, danshelger och fester, allt för att främja sammanhållning och gott kamratskap.

Spånga Folkdansgille

c/o Gunnel Petersson, Elsbyvägen 66, 162 70 Vällingby

Danslokal: *Spånga Folkan, Spångavägen 353.*
Telefonvarare: *08-36 47 78*
Dansledare: *Kenneth Olofsson 08-760 18 12*
Beställning av dansuppvisningar och lekledning:
hos Kenneth 760 18 12 eller på telefonvararen 36 47 78

Postgiro 38852-0

Hemsida: <http://spangafolkdansgille.se>

Spånga Folkdansgille

har 2010 följande kontaktpersoner

Styrelse

Ordförande	Bertil Österlind	37 20 23	bertil_o@spangafolkdansgille.se
Vice ordförande	Ove Jansson	645 98 45	ove_j@spangafolkdansgille.se
Sekreterare	Angela Enfors	761 28 91	angela_e@spangafolkdansgille.se
Kassör	Margareta Klintholm	36 71 57	margareta_k@spangafolkdansgille.se
Ledamot	Rune Forsberg	37 21 39	rune_f@spangafolkdansgille.se
Suppleant	Karl-Olof Dahl	38 81 49	karl_olof@spangafolkdansgille.se
Suppleant	Gunnel Petersson	760 39 55	gunnel_p@spangafolkdansgille.se
Adjungerad	Eina Olofsson	760 18 12	eina_o@spangafolkdansgille.se
Adjungerad	Kenneth Olofsson	760 18 12	kenneth_o@spangafolkdansgille.se

Sammanställande

Dans och musik	Kenneth Olofsson	760 18 12	kenneth_o@spangafolkdansgille.se
Dräkt	Kristina Petersson	760 99 55	kristina_p@spangafolkdansgille.se
Team Basar	Eva Askberger	0171-51604	eva_a@spangafolkdansgille.se
Festkommittén	Rune Forsberg	37 21 39	rune_f@spangafolkdansgille.se
Lubba Runt	Erling Magnusson	760 41 95	erling_m@spangafolkdansgille.se
Lokalkommittén	Kurt Aronsson	739 05 61	kurt_a@spangafolkdansgille.se
Resesektionen	Marianne Österlind	372023	marianne_o@spangafolkdansgille.se
PR-sektionen	Erling Magnusson	760 41 95	erling_m@spangafolkdansgille.se
Sånggruppen	Eina Olofsson	760 18 12	eina_o@spangafolkdansgille.se